

Zpráva o činnosti organizace v roce 2022

Městská knihovna Jablonec nad Nisou, příspěvková organizace

Zřizovatel: statutární město Jablonec nad Nisou

Sídlo: Dolní náměstí 1, 466 01 Jablonec nad Nisou, IČ: 64668428

3 městské pobočky: v kulturním domě Kokonín Dělnická 327, v budovách ZŠ Mozartova 24 a Na Šumavě 43

Provoz knihovny od začátku roku podléhal režimu protiepidemických opatření nastavených ještě v roce 2021. K tomu se od 17. ledna rozběhlo testování všech zaměstnanců dvakrát týdně. Ukončeno bylo k 18. únoru. Pro karanténu či izolaci zaměstnanců došlo několikrát k omezení provozu studovny a čítárny. Přístup k dennímu tisku zajistilo multimediální oddělení. Provozy ostatních oddělení se podařilo zachovat. Nad dodržováním protiepidemických opatření v organizaci vykonali 1. února zástupci Krajské hygienické stanice Liberec kontrolu se závěrem, že zaměstnavatel splnil stanovené požadavky určené mimořádnými opatřeními.

Na přelomu dubna a května došlo na pobočce v Kokoníně k probírce a vystěhování knihovního fondu pro mládež, k demontáži několika starých regálů a instalaci nových, k následnému vymalování místnosti. V polovině května se uzavřela pobočka na sídlišti Šumava z důvodu rekonstrukce vstupu do objektu staré budovy místní základní školy. Tamějším čtenářům jsme nabídli možnost čerpat knihovnické služby na hlavní budově.

Od července došlo k sjednocení registrace uživatelů multimediálního oddělení s půjčovnami hlavní budovy a ke sjednocení registračního poplatku. Sjednocením se sice uživatelům zvýšil celoroční poplatek, ale vyrovnalo se poskytování výpůjčních služeb. Zanikla samostatná kategorie uživatelů internetu. Na oddělení pro dospělé jsme vyměnili regály určené k nabídce periodik, na sále instalovali vícekanálový mixážní pult.

V témže měsíci přešla knihovna na letní otevírací dobu. Kontinuitu poskytování knihovnických služeb zajistila provozem ve staré radnici vždy v úterý a ve čtvrtek, dále biblioboxem, výpůjčkami elektronických knih a on-line katalogem. Čtenáři z uzavřených poboček mohli využívat služeb hlavní budovy. V pondělí 29. srpna se knihovna opět vrátila ke své běžné otevírací době, na pobočce v Kokoníně pak od 31. srpna a na pobočkách ve školních objektech od září. Na pobočce Šumava se však provoz pro veřejnost otevřel až na konci listopadu.

V organizaci proběhlo několik personálních změn. V dubnu jsme přijali nového řadového pracovníka do výpůjčního provozu oddělení pro dospělé čtenáře, dalšího nového pracovníka pro oddělení mládeže jsme přijali v červenci. Na místo dosavadní vedoucí oddělení ostatních služeb, která s koncem června odstoupila z funkce a odešla do důchodu, jsme vybrali z našich pracovníků osvědčenou knihovnici s dlouholetou praxí ve službách a provozu půjčoven pro dospělé. Na sedmi úsecích pracuje v přepočtu na úvazek 18,8 zaměstnanců.

V září u příležitosti Dne evropského kulturního dědictví jsme si přednáškou Jitky Noskové pod názvem Příběh jednoho domu, posléze i stejnojmennou výstavou, připomněli 155letou historii budovy staré radnice, hlavního sídla městské knihovny a zároveň významného historického objektu v centru našeho města pod památkovou ochranou, avšak v zastaralém

a nedobrém technickém stavu, který je patrný a nelze ho nevidět. Během roku nedošlo k zásadním opravám, úpravám či zásadní rekonstrukci až na výměnu klozetů na toaletách pro zaměstnance.

Finanční hospodaření

Rozpočet příspěvkové organizace pro rok 2022 byl sestaven jako ztrátový, a to ve schválené výši 21 tisíc Kč, což byly odpisy. Hlavní činnost vykázala zisk ve výši 36 607,23 Kč, doplňková činnost zisk 4 639,48 Kč, celkově dosáhla organizace zisk ve výši 41 246,71 Kč.

V rámci rozpočtu se podařilo obměnit a pořídit 3 PC, tablet, 2 tiskárny, 2 skenery knihovnických jednotek, mixážní pult, pojízdný stolek na knihy, knižní regály, telefon, laminovačku na čtenářské průkazy.

Problém s dodavatelem elektrické energie Enwox, který nám nevrátil přeplatek na energiích za rok 2016 a 2017 ve výši 25 669 Kč, zůstává nevyřešen. Zřizovatel zatím bližší instrukce k postupu nevydal.

Položka v tisících Kč	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Celkem
Dotace na provoz zřizovatel	10 583		10 583
Dotace KÚ	1 303		1 303
Dotace státní			
Výnosy z činnosti	447	15	462
Ostatní výnosy z činnosti			
VÝNOSY CELKEM	12 333	15	12 348
Spotřeba materiálu	1 469	4	1 473
DDHM	138		138
Spotřeba energie	312		312
Oprava a udržování	46	1	47
Ostatní služby	438		438
Mzdové náklady	9 445	6	9 451
Sociální náklady	384		384
Ostatní náklady	43		43
Odpisy	21		21
NÁKLADY CELKEM	12 296	11	12 307
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	37	4	41

Částku 41 tisíc Kč přidělíme do rezervního fondu.

Veřejnosprávní kontroly

1. února

Kontrola plnění povinností stanovených v mimořádných opatřeních Ministerstva zdravotnictví v souvislosti s testováním zaměstnanců na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 a s nastavením patřičných opatření v organizaci:

V souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole, a podle § 88 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, dále ve znění pozdějších předpisů, provedly odborné referentky oddělení hygieny práce Iveta Kvapilová a Stanislava Knajřlová z Krajské hygienické stanice Libereckého kraje kontrolu dodržování mimořádných opatření při epidemii onemocnění COVID-19.

Kontrola proběhla šetřením na místě v sídle organizace a konstatovala, že zaměstnavatel splnil a dodržoval požadavky v dané době platných mimořádných opatření, a tudíž není ani žádný požadavek na odstranění nedostatků.

25.–27. května

Kontrola hospodaření s finančním příspěvkem poskytnutým z rozpočtu města v roce 2021:

V souladu s plánem kontrolní činnosti zřizovatele městské knihovny provedly Marcela Hušková, ekonom oddělení rozpočtu a poplatků magistrátu města, a Ing. Diana Zappeová, ekonom humanitního odboru magistrátu města, veřejnosprávní kontrolu na místě na základě pověření Ing. Kateřiny Tuláčkové, vedoucí odboru ekonomiky magistrátu města. Ke kontrole byly připraveny dokumenty jako vnitřní směrnice, účetní doklady včetně podpisových vzorů, účetní deníky a knihy, dodavatelsko-odběratelské smlouvy, objednávky, mzdové a personální podklady, dohody o hmotné odpovědnosti, inventarizace dokladová i majetku, fondy FKSP, rezervní, investic, odměn a ostatní doklady související s předmětem kontroly.

V závěru protokolu vyhotoveného 20. června 2022 bylo konstatováno, že organizace hospodařila v souladu se schváleným rozpočtem, účetnictví podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky je v souladu se zákonem o účetnictví. Členky kontrolní skupiny pozitivně hodnotily pečlivost, s jakou je účetnictví vedeno, jeho přehlednost a srozumitelnost. Opatření k nápravě nebyla uložena.

Oblast knihovnická

V knihovně jsme zaevidovali výpůjčky:	sledovaný rok	minulý rok
výpůjčky celkem	125 956	101 586
z toho:		
naučná literatura pro dospělé	12 530	11 102
beletrie pro dospělé	62 360	55 061
naučná literatura dětem	4 843	2 669
beletrie pro děti a mládež	21 005	13 827
výpůjčky novin a časopisů	20 941	15 767
zvukové dokumenty	2 451	1 370
zvukově obrazové dokumenty	609	769
elektronické dokumenty	103	133
jiné dokumenty (např. deskové hry)	1 114	888

Uživatelé, návštěvníci a čtenáři v období:	sledovaný rok	minulý rok
návštěvníci celkem	101 433	91 221
fyzické návštěvy	68 087	48 531
návštěvníci on-line služeb	33 346	42 690
registrovaní čtenáři	3 517	3 042
z toho do 15 let	1 173	834

Knihovní fond k 31. 12.

Knihovní fond obsahuje v období:	sledovaný rok	minulý rok
knihovní jednotky celkem	92 362	93 750
z toho výměnný soubor	11 007	10 973
exemplářů titulů periodik	211	234

Složení knihovního fondu v období:	sledovaný rok	minulý rok
knihy	87 340	88 894
zvukové dokumenty	3 118	2 995
zvukově obrazové dokumenty	1 588	1 581
elektronické dokumenty	8	8
jiné dokumenty	308	272

Fond městské knihovny byl aktualizován o 3 830 knihovních jednotek, z toho ve výměnném fondu o 576 jednotek. Pro městskou část jsme připsali 3 075 knih, 130 audiovizuálních médií a 49 společenských her. Obnovili jsme tak 5 % knihovního fondu ve vztahu k velikosti volného výběru. Na nákup nových jednotek jsme vynaložili 20,6 Kč v přepočtu na jednoho obyvatele v rámci velikosti obsluhované populace, včetně cizinců s povoleným pobytem.

K odpisu jsme vybrali 5 218 knihovních jednotek, z toho 4 676 z městského fondu a 542 knih z výměnného fondu.

Registrovaní čtenáři si vypůjčili na 1 176 elektronických knih společnosti Palmknihy s.r.o. V meziknihovní službě jsme vyřídili 108 požadavků z jiných knihoven a odbavili 165 požadavků k ostatním knihovnám v České republice. Do zahraničí jsme žádný požadavek nepodávali ani nevyřizovali. Pro městské pobočky jsme rozvezli 466 nových knih, k odpisu stáhli 1 523 knih. V rámci služby rozvozu knížek imobilním čtenářům jsme vyexpedovali 879 knih pro 17 obyvatel města zařazených do projektu.

Regionální funkce

Výkon regionálních služeb pro oblast Jablonecka zajišťují 2 pracovníci se sídlem v městské knihovně. Distribuci výměnných souborů, knih a ostatních podpůrných materiálů zajišťuje jednou týdně vůz krajské knihovny. Síť obsluhovaných knihoven tvoří 34 knihoven regionu, z toho 7 profesionálních, 25 neprofesionálních a 2 knihovny obsluhované jako pobočky.

Výměnný fond byl aktualizován o 567 nových svazků, odepsáno bylo 542 knihovních jednotek. Z finančních prostředků 26 obcí jsme nakoupili 2 179 nových svazků pro obnovu jejich vlastních knihovních fondů, dále přímo zpracovali na 2 844 knihovních dokumentů. Pro 31 knihoven jsme rozvezli 114 souborů a 5 489 knih. Poskytli jsme 165 konzultací a 78 metodických návštěv a pomáhali s revizí 16 877 knihovních jednotek ve fondech

v Loužnici, Lhotce, Lučanech, Huti a na Rádle. Vypomohli jsme s mimořádnou probírkou v Jílovém u Držkova.

V průběhu roku proběhly tři aktivity knihovníků, pokaždé v jablonecké knihovně. Pozornost byla věnována roli knihoven v práci s ukrajinskými uprchlíky, akvizičnímu portálu, šabloně webových stránek Webnode, nabídce vzdělávání a kurzů především v krajské knihovně, statistice a změnám ve formulářích, průzkumu spokojenosti čtenářů a návštěvníků knihoven, anketě Knihovna Libereckého kraje, projektu Čteme všichni, vypráví jen někdo. Prostor byl dán novinkám v regionu i osobním konzultacím a výběru knih do výměnného souboru přímo v oddělení pro regionální funkce.

V obci Loužnice prošla knihovna zásadní proměnou. Knihovna byla nově uspořádána, vymalována, změnila výpůjční dobu, vytvořila webové stránky i založila profil na facebooku, v létě přešla z překonaného knihovního systému Clavius na Tritius. Také v Nové Vsi se knihovna proměnila. Je bezbariérová, nově zařízena a nachází se na výhodnějším místě v centru obce.

Kulturně-výchovná činnost

Soutěže

Život se nepíše, žije se!

Téma 14. ročníku fotografické soutěže bylo věnováno projevům života. Kdo se nebál a pochlubil se svými fotografickými nápady do pátku 20. května, tomu členové poroty Radka Baloghová, Jiří Endler, Michal Janus a Dana Foltýnová posoudili snímky a čtenáři pak až do 5. června v anketě o nejlepší fotografii přidělovali své hlasy. Odpoledne 16. června 2022 jsme v sále knihovny ocenili vítěze a předali jim zasloužené diplomy a ceny.

V kategorii do 16 let získala

1. místo Zuzana Vochočová (Radostné jaro),
2. místo Miroslav Musil (Jen vzlétnout),
3. místo Barbora Vlková, Hana Zelinková (Přátelství).

V kategorii nad 16 let získal

1. místo David Lenčěš,
2. místo Ladislav Šuda (Odcházení),
3. místo Simona Ružanská.

V anketě **o cenu čtenářů** vyhrála v kategorii do 16 let Zuzana Vochočová (Proč ne...) a v kategorii nad 16 let Simona Ružanská

Časy se mění a my taky

Proměny a změny v našich životech v proudu času se staly tématem 22. ročníku literární soutěže uspořádané pod záštitou statutárního města Jablonec nad Nisou. Členové odborné poroty Olga Novotná, Jiřina Polanská, Jiřina Řehořová, Jan Štol a Dana Foltýnová hodnotili na 165 příspěvků z celé republiky. Slavnostní vyhlášení vítězů a předání ocenění z rukou náměstkyně primátora Jany Hamplové a herce Petra Stacha se uskutečnilo 8. prosince 2022 v audiovizuálním sále městské knihovny. Atmosféru osobního setkání soutěžících s členy

poroty a organizátory soutěže zpříjemnilo představení O starých dívkách v podání členky spolku loutkářů Vozichet Aleny Štěpánové.

Výsledky:

1. stupeň ZŠ:

próza: 1. Anežka Miháliková, 2. Matěj Janata, 3. Darina Havlišťová,
úvaha: 1. Adéla Doležalová, 2. Michal Sajták, 3. Kateřina Hrdá,
poezie: 1. Mína Baláková, 2. Jakub Mišák, 3. Eva Malá;

2. stupeň ZŠ:

próza: 1. Zdeněk Šťastný, 2. Adéla Vargová, 3. Zuzana Soukopová,
úvaha: 1. Sára Svobodová, 2. Kristina Heletey, 3. Markéta Grégrová,
poezie: 1. Matěj Endler, 2. Tomáš Török, 3. Veronika Syrovátková,
zvláštní cena poroty pro Adélu Vyskočilovou;

střední školy:

próza: 1. Marek Hofrichter, 2. Zuzana Linhartová, 3. David Seltenreich,
úvaha: 1. Nikola Tulaková, 2. Barbora Košková, 3. Lída Bedrníková,
poezie: 1. Lucie Tůmová, 2. Věra Polášková, 3. Marina Čapková;

kategorie dospělí:

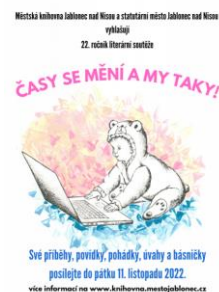
próza: 1. Irena Bátorlová, 2. Hana Foltová, 3. Eva Rulíková,
úvaha: 1. Alena Čunátová, 2. Jana Čechová, 3. Jaromír Saska,
poezie: 1. René Inquort, 2. Anna Stolařová, 3. Daniela Čičková.

Znáte-víte-tušíte

V celoroční vědomostní soutěži, připravované oddělením studovny, jsme si připomněli 90 let od narození cestovatele, horolezce, dobrodruha, publicisty a fotografa Gustava Ginzela (1932–2008). V každém vydání Jabloneckého měsíčníku a na webu knihovny byla zveřejněna jedna soutěžní otázka. Čtenáři na ni mohli odpovídat do poloviny měsíce. Vyhodnocení každého kola proběhlo losováním ze správných řešitelů. Ceny do soutěží knihovny jsme pořídili za finančního přispění kanceláře primátora města.

A co nás zajímalo?

Jak je označován dům Gustava Ginzela v osadě Jizerka (Hnojový), do jaké rodiny se Gustav Ginzel narodil (do rodiny textilního odborníka a podnikatele), který kontinent tento vášnivý cestovatel nenavštívil (Antarktidu), jak se jmenovala kniha publicisty Jana Šebelky o tomto dobrodruhu (Podivín, který okrášlil svět, aneb Vzpomínání na Gustava Ginzela), kterou rostlinu se mu podařilo rozšířit na Jizerce (narcisy), ve kterém muzeu můžeme spatřit jeho osobní věci a horolezecké potřeby (v Severočeském muzeu v Liberci), kde strávil závěr svého života (v německém Kemptenu), čím byl jako sběratel proslavený (sběrem razítek), kdo a kdy vydal publikaci napsanou spolu s horolezcem Emilem Novákem Topografie skal Jizerských hor (Severočeské muzeum v Liberci v roce 1962), jaký obor nedostudoval na vysoké škole v Praze (geologii) a s kterým rodinným přítelem podnikal mnohé prvovýstupy (s Rudolfem Kauschkou).

Výherci se stali za měsíc leden Antonín Žaloudek, za únor Vítězslav Vavruška, za březen Marek Neduchal, za duben Jiří Smiščík, za květen Věra Jiříštová, za červen Daniela Weishauptová, za dobu letních prázdnin Petr Bartoň, za září Milan Rickl, za říjen Lenka Urbánková, za listopad Markéta Höcková, za prosinec Lucie Zemanová. Celkem nám přišlo na 135 odpovědí.

Kniholamy, hlavolamy

Nová soutěž pro bystré hlavičky a odvážné luštitelé záludných hádanek a hříček se slovíčky probíhala od ledna do konce listopadu. Každý měsíc byl zveřejněn jeden úkol, a pokud soutěžící vyplnili všechny úkoly, byli zařazeni do slosování o zajímavé ceny. Vítězi se stali: Jakub Fribl, Anna Zahrádková, Anežka Randáková, Gabriela Slováčková, Petra Jarešová.

Čtenářské bingo

S luštitelskou soutěží jsme současně nabízeli čtenářskou soutěž v podobě hry bingo. Úkolem bylo na hrací kartě propojit řadu pěti na sebe navazujících polí v řádku, sloupci nebo od rohu k rohu. Stačilo přečíst pět knih a bylo splněno. Každou knihu mohl hráč použít jen jednou. Ke každé přečtené knize bylo zapotřebí vyplnit pracovní list. Odevzdáno bylo celkem 65 pracovních listů. Vítězi se staly čtenářky Markéta Petříková a Anežka Randáková.

Rande s knihou naslepo

Jarní i podzimní dny si mohli naši čtenáři zpestřit vypůjčením náhodně vybraných knih zabalených v neprůhledném obalu. Teprve doma zjistili, o jaký titul se jedná. Uvnitř knížky byl připraven slosovatelný anketní lístek o drobné ceny. Štěstí se na jaře usmálo na Evu Burdovou, Marii Lhotovou a Kláru Červenou, na podzim pak navíc i na Adélu Blažkovou Šnajdrovou, Danu Čížkovou a Ilonu Mandíkovou.

Jablonecké literární putování

Literární putování po stopách dnes už polozapomenutých spisovatelů, kteří v našem městě ve své době zanechali výraznou stopu, trvalo osm měsíců, během nichž se čtenáři dovedli zajímavosti nejen z historie Jablonce, ale hlavně střípky informací o jabloneckých literátech a jejich dílech od druhé poloviny 19. století až do doby konce druhé světové války. Při putování prošli sedm částí města a po úspěšném splnění úkolů postoupili do slosování o ceny. Výherci se stali Zdeňka Koutná, Věra Tomková a Miloš Rund.

Krakonoš a jeho pohádkoví přátelé ze tří zemí

Krkonošská knihovna v Jelení Hoře ve spolupráci s dalšími knihovnami Euroregionu Nisa vyhlásila na I. pololetí roku výtvarnou soutěž na téma Krakonoš a jeho pohádkoví přátelé ze tří zemí. Cílem soutěže bylo popularizovat legendárního vládce Krkonoš – Krakonoše, Růbezahla, Rzepióra. Slavnostní předávání cen a diplomů se uskutečnilo 25. června v Polsku. Za Jablonec nad Nisou byli oceněni:

v kategorii 7–10 let na 1. místě Andrea Štrynclová ze ZŠ Kokonín, zvláštní cena pro Lukáše Komrsku z Gymnázia Dr. Antona Randy;

v kategorii 11–13 let na 3. místě Štěpán Kočárek z Gymnázia Dr. Antona Randy;

v kategorii 14–16 let na 2. místě Jana Hympánová ze SUPŠ a VOŠ;

v kategorii 17–19 let na 2. místě Lucie Urbanová, čestné uznání Eva Regnerová.

O nejkrásnější vánoční ozdobu

K výtvarnému či jinak tvůrčímu tvoření jsme se vrátili i v adventním období a požádali jsme dětské čtenáře o výzdobu vánočního stromečku na oddělení pro mládež. Mezi tvůrce nejhezčích ozdob patřily čtenářky Anna Faye, Eliška Kosourová, Johana Řečtáčková, Eliška Černá a Karolína Malá.

Výstavy

Od ledna do března vystavovali své snímky na schodech staré radnice manželé Jitka a Marián Majtánovi pod názvem Malé zastavení. Od dubna do června je vystřídaly fotografické práce dětí z Vikýře. Od července do konce září jsme zveřejnili 19 nejlepších prací 14. ročníku fotografické soutěže na motto Život se nepíše, žije se! Od října do konce roku nám pak fotograf Milan Bajer přiblížil poetiku i nečekanou krásu skrytých zákoutí jabloneckých hřbitovů, ale také náhrobků a pomníků. Výstavu svých prací pojmenoval Po stezkách věčnosti. Po celé I. pololetí jsme v přízemí knihovny mohli zhlédnout tvorbu absolventky 7. ročníku výtvarného oboru jablonecké ZUŠ Anny Novotné pod názvem Možnosti portrétu. Ve II. pololetí ji vystřídala výstava Příběh jednoho domu, připravená Jitkou Noskovou ke 155leté historii objektu staré radnice.

Knihkupectví a antikvariát Fryč připravilo v dubnu ve studovně městské knihovny výstavu nominovaných publikací do ankety Kniha roku Libereckého kraje. V kategorii Cena čtenářů bylo možné hlasovat prostřednictvím QR kódu do 6. dubna 2022. Vyhlášení výsledků a předání cen proběhlo 9. května v Krajské vědecké knihovně v Liberci.

Ocenění Čtenář roku

Ani v roce 2022 jsme u příležitosti kampaně Březen – měsíc čtenářů nezapomněli vyhledat a titulem Čtenář roku ocenit nejvěrnějšího uživatele a poděkovat mu za aktivní čerpání knihovnických služeb. Vybírali jsme mezi těmi našimi čtenáři, kteří na nás i přes různá omezení provozu a služeb v podobě protiepidemických opatření nezapomněli. V pátek 11. března 2022 jsme titul Čtenář roku udělili čtenářce Kateřině Nesvadbové.

Tak jako většina milovníků literatury i paní Kateřina Nesvadbová četla ráda už od dětství. K oblíbené četbě náležely romány historické i ty s příběhem ze současnosti. Své oblíbené literární postavy či zajímavé osobnosti obdivovala a nechávala se jimi inspirovat. Knihy a četba ji vždy uklidňovaly, zrovna tak jako prostředí knihoven, což dokládá svými slovy:

„Každá knihovna má své kouzlo. A má ho i jablonecká knihovna. Pro občas uspěchanou maminku je tím prvním místem, kde si lze půjčit knihy nebo společenskou hru pro děti, sobě vybrat knihu papírovou i zvukovou a k tomu přidat film na DVD. Vždy ochotný personál poradí, kde hledat. Z připraveného přehledu nových titulů si spolu s dětmi snadno vybereme co číst. Pro mě ideální místo krátkého zastavení a čerpání radosti. Samozřejmě jsem nadšená, že obě děti s radostí čtou, a doufám, že jim tento koníček vydrží i do pozdějších let.“

Ostatní sbírky, kampaně, iniciativy

Vyzvali jsme naše uživatele a návštěvníky, aby se od 15. března do 30. dubna zapojili do sběru starých a nepotřebných mobilů, tabletů či nabíječek, a přispěli tak na pomoc Ukrajině zmítané válkou. Čas pro přírodu pořádala nezisková společnost Remobil, z. s. Sběrný box byl umístěn v multimediálním oddělení.

Na přelomu března a dubna jsme vyzvali čtenáře, aby hlasovali v anketě Kosmas Cena čtenářů o nejoblíbenější knihu za rok 2021. Za odměnu mohli být vylosováni a získat od stejnojmenného knihkupectví poukázku na knihu v hodnotě 200 Kč. Přidělit svůj hlas mohli rovněž prostřednictvím našeho webu.

Po celý listopad byla městská knihovna veřejným sbírkovým místem jednak pro organizaci Post Bellum, která vybírala finanční příspěvky pro archiv Paměti národa, jednak i pro spolek Amelie, který sbíral již nepotřebné vánoční ozdoby a dekorace. Ty pak použil k prodeji v libereckém obchodním centru Forum. Výtěžek z prodeje byl použit na poskytování bezplatných služeb pro onkologicky nemocné a jejich blízké.

V době adventu jsme na oddělení pro mládež sbírali knihy pro děti z azylového domu Naděje. Pokud je dárci zabalili a opatřili navíc i přáním, byli jsme za to velmi rádi. Nasbíralo se jich na 106 kusů. Nadílku si převzal Bc. Karel Pauch, terénní sociální pracovník Naděje.

V iniciativě Semínkovna jsme v průběhu roku vydali 173 balíčků, vrátilo se jich stejný počet, k tomu navíc ještě 5 sad od nadšených pěstitelů. Ti by byli rádi, kdybychom v této činnosti pokračovali. Připomínám jen, že semínka byla nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní potřebu.

Slavnostní obřad vítání občánků města využíváme k distribuci setů Bookstart aneb S knížkou do života s nabídkou registrace dětí do knihovny zdarma. Nad to proběhlo na 6 setkání pro 75 dětí ve věku 2–5 let, při kterých knihovnice vypráví o knížkách, čtou pohádky či si hrají didaktické hry.

Do projektu Knížka pro prvňáčka jsme zapojili žáky ze ZŠ v Kokoníně. Připravili jsme pro ně exkurze na pobočku i hlavní budovu knihovny, představili jim naše služby a pozvali je na setkání s Ester Starou, autorkou knih k rozvoji dětské komunikace. Za odměnu si děti odnesly knížku Kláry Smolíkové Dubánek a tajný vzkaz, vydanou nakladatelstvím Triton.

Všem jabloneckým základním školám jsme nabídli poukazy k bezplatné první registraci prvňáčků do knihovny, a to u příležitosti zahájení školního roku či přímo prvního dne ve škole. Na nabídku reagovalo sedm základních škol.

Kromě toho knihovna připravila pro školy knihovnické a tvůrčí lekce i pasovala během roku žáky na čtenáře.

Univerzita třetího věku

V I. pololetí se nový kurz virtuální univerzity otevřel začátkem února na téma Genealogie aneb Hledáme své předky, ve II. pololetí už na konci září na téma Čínská medicína v naší zahrádce. Prvního kurzu se účastnilo 22 studentů, druhého 14 studentů. Podmínky k slavnostní promoci splnili dva studenti.

Služby pro běžence z Ukrajiny

Pro občany Ukrajiny, přicházejících do ČR z důvodu ozbrojeného konfliktu v jejich vlasti, jsme na webu knihovny připravili základní informace o knihovních službách v ukrajinštině a cizojazyčné mutace webu doplnili o verzi v ruštině. Nabídli jsme přístup k internetu na půl hodiny zdarma, registraci do půjčoven či multimediálního oddělení na půl roku zdarma.

Připravili jsme přednášku o službách knihovny a dospělým nabídli společné čtení (Čteme spolu česky) k procvičování písmen abecedy, čtení a výslovnosti. Pracovali jsme s překladovými slovníky, nastínili si základy českého jazyka, dotkli se i vybraných reálií Česka. Společné čtení probíhalo jednou týdně od konce dubna do konce června a poté od září do prosince. Sešli jsme se celkem 21krát.

Přehled pořadů po měsících

Leden

- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Rok 2021 v astronomii a kosmonautice (s Martinem Gembecem)
- Staroměstské náměstí a Pražské Jezulátko (promítání)
- K počátkům československé armády (s Jiřím Duškem)
- Seychely (promítání)
- Extrémní Island po vlastní ose (s Tomášem Kůdelou)

Únor

- Národní parky jižní Afriky (promítání)
- Messier Maraton (s Martinem Gembecem)
- O psaní s Gabrielou Jakoubkovou
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Gdaňsk a jeho okolí (s Luborem Lacinou)

Březen

- Hlavní město Praha (promítání)
- Raketa SLS (s Martinem Gembecem)
- Jablonec jako trh víry a brána náboženských kultur (s Martinem Jemelkou)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Kuronští, Zahán a Božena Němcová (s Janou Vančatovou)
- Maroko (promítání)
- Malopolsko aneb Hory, doly, Švejk a zelí (s Pavlem Chlumem a Petrem Kvardou)

Duben

- Bookstart aneb S knížkou do života
- Odpoledne s Andersenem (zastavení s úkoly a čtení pohádek)
- Povídání o Zemi z vesmíru (s Martinem Gembecem)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Téměř 30 let jabloneckého mincovnictví (s Lenkou Klimentovou)
- Bylinky matky přírody a jejich čarovné účinky (s Kateřinou Havlovou)
- Italské pobřeží (promítání)
- Skotsko (s Lukášem Noskem)

Květen

- Česká Kanada a Novohradské hory (promítání)
- Slunce a jeho vliv na Zemi (s Martinem Gembecem)
- Nebylo jim souzeno žít (s Helenou Rezkovou a Pavlínou Špatenkovou)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- 100 let Jablonce nad Nisou ve filmu (s Martinem Wenzlem)
- Severní Polsko (s Luborem Lacinou)
- Brusel (promítání)

Červen

- Čtení i pro nečtenáře (s Ester Starou)
- Evropské národní parky (promítání)
- O znovudobytí Marsu (s Martinem Gembecem)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Rampa v uranových dolech (s Petrem Koškem)
- Bali a Jáva (s Ondřejem Kafkou)
- Jizerské hory (promítání)

Září

- Severní Čechy (promítání)
- Voyager, příběh nesmrtelných poutníků (s Martinem Gembecem)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Atypické objekty lehkého opevnění (s Jiřím Duškem)
- Den evropského kulturního dědictví
- Příběh jednoho domu (s Jitkou Noskovou)
- Stockholm (promítání)
- Kladsko (s Luborem Lacinou)

Říjen

- Týden knihoven (prvoregistrace zdarma, kniha za kačku, Toulky naším regionem aneb Listování v knihách, kolo štěstí)
- Ostrov Mykonos (promítání)
- Básníci LAK-u (autorské čtení)
- Od vojenských hlídek k biatlonu (s Josefem Trojanem a Helenou Rezkovou)
- Aktuální výzkum Marsu (s Martinem Gembecem)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Finsko (s Michalem Švecem)
- Jak si postavit ... (o technických knihách s Martinem Sodomkou)

Listopad

- Slovensko (promítání)
- Anglicky hovořící země (s Pavlem Chlumem a Petrem Kvardou)
- O České mincovně se studenty (s Lenkou Klimentovou)
- Nové pohledy do světa galaxií (s Martinem Gembecem)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Kladsko II (s Luborem Lacinou)
- Chile aneb Nikdy není pozdě (s Jiřím Kafkou)
- Od buňky ke galaxiím (s Vladimírem Sochou)
- Salzburg (promítání)

Prosinec

- Apollo 17 (s Martinem Gembecem)
- Hrátky s pamětí (s Jiřinou Ziklovou)
- Zpravodajský svět očima novinářky Lenky Kabrhelové
- Paříž (promítání)
- Zajímavosti a krásy Japonska (s Marií Kroupovou)
- Knižní adventní kalendář (tipy a doporučení k četbě od knihovníků pro každý den)

Ankety a průzkumy

Pro naše uživatele a návštěvníky jsme připravili anonymní dotazník k vyjádření míry spokojenosti s poskytováním informačních a knihovnických služeb. Průzkum spokojenosti probíhal po celý měsíc říjen.

Z výsledků průzkumu vyplynulo, že dospělí čtenáři nás povětšinou navštěvují dvakrát do měsíce, děti pak jednou. Nejčastěji je k tomu vedou vlastní kulturní důvody než potřeby ke splnění požadavků a podmínek vybraného studia či zaměstnání, což je rovněž dáno zaměřením a charakterem základní knihovny s univerzálním fondem, určeným především pro osvětu, neformální vzdělávání a zábavu. V případě oddělení pro mládež pak ovlivňuje návštěvnost i zájem škol o exkurze a besedy.

Potěšilo nás vyjádření spokojenosti s výpůjčními službami, s nabídkou beletrie i naučné literatury, s prostory knihovny (velikost, interiér, sociální zázemí), s kvalitou obsluhy a s její vstřícností. Ti, kteří využívají i ostatních služeb, vyjádřili spokojenost s meziknihovní službou, s kopírováním, internetem i kulturními pořady, ale i s nabídkou periodických a audiovizuálních dokumentů. Jiní respondenti v těchto případech službu nevyužívají či nemohou posoudit.

V námětech a připomínkách ke zlepšení se nejčastěji uváděla potřeba výtahu a problém bariérovosti. Odpovědi jsme získali od 44 respondentů.

Každý měsíc pokládáme na webu knihovny anketní otázku, abychom upozornili na naše služby či aktivity, ale také pobavili samotné uživatele našich internetových stránek. Odpovědělo jich však velmi málo.

Na začátku roku jsme se zajímali o spokojenost a kvalitu nabízených služeb v předcházejícím období (více jak spokojeni), zda naši dospělí respondenti hrají společenské deskové hry, které také nabízíme ve fondu (hrají i jako dospělí), zda by si Ukrajinu přáli poznat spíš prostřednictvím naučné literatury, nebo beletrie (beletrie), kolik knih z nominovaných na cenu Magnesia litera vlastně znají (většinou po jedné), zda znají anketu Kniha roku Libereckého kraje (buď znají, nebo alespoň tuší), zda se na ceně knih odrazí vzrůstající cena papíru, nebo si nakladatelství poradí (určitě odrazí), kolik knih si asi vypůjčí během letních prázdnin a času dovolených (do 10 knih), kolik titulů by z tohoto období mohli doporučit ostatním (alespoň dva), s čím si spojují začátek měsíce října (s ideální dobou ke čtení a s melancholickou náladou), zda k Vánocům zvažují darovat knihu, nebo raději předplatné do knihovny (obojí vyrovnaně), který žánr si dopřejí v posledním měsíci roku (romantické čtení).

Další vzdělávání pracovníků (semináře, přednášky, konference, exkurze, veletrhy)

Během roku se pracovníci knihovny účastnili dalšího vzdělávání na téma: Od knihoven pro knihovny, Kniha ve 21. století, O literárních žánrech, Současnost literatury pro děti a mládež, Aktivity pro ZŠ či kluby dětských knihoven, Vhled do problematiky nově příchozích z Ukrajiny, Čeština pro cizince z rychlíku, Kybernetická bezpečnost přeložená do lidštiny, Akviziční portál, Acing the Customer Experience in Koha, The Koha Staff Experience, Technical Services Overview, Koha Monday Minutes, 3D tisk a jak na něj v knihovně, Od udržitelnosti k mediální gramotnosti, Mediální vzdělávání a ověřování informací pro knihovny, Nad tématy českého knihovnictví s generálním ředitelem Národní knihovny ČR, Souborný katalog ČR, Poklady ze zámeckých knihoven, Literární putování sklářské z Horního Tanvaldu do Desné, Krajem Gustava Leutelta a po stopách zapomenuté historie, exkurze do knihovny Severočeského muzea v Liberci a knihovny centra IGI ve Vratislavicích, návštěva Knižního veletrhu Praha, O legislativních změnách, mzdách a mzdovém programu, Podpora zaměstnaneckého rozvoje, školení věnovaná bezpečnosti práce i první pomoci, četba odborného knihovnického tisku.

Výhled na další období

V roce 2023 si připomínáme 90 let od otevření české veřejné čítárny a 100 let od otevření německé městské knihovny. Chystáme se proto vydat buď knižní záložky, nebo turistické vizitky, výstavou i přednáškou přiblížit knihovní služby a v soutěžních otázkách Znáte, víte, tušíte se zaměřit na služby veřejné čítárny a studovny, které mají našim uživatelům co poskytnout.

V soutěžích nově nabídneme Fantastický deníček knihomola na podporu četby, dále Čteme všichni – vypráví jen někdo na procvičení vypravěčských schopností, Tobiášovo pohádkové putování spojené s poznáváním, plněním úkolů a luštěním pro záchranu zakletého království. 15. ročník fotografické soutěže vyhlásíme na téma Voňavé foto, téma literární soutěže zatím neznáme. Čtenáře roku budeme hledat mezi registrovanými uživateli, kteří nás v uplynulém roce nejčastěji osobně navštívili.

Do projektu na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti Knižka pro prvňáčka pozveme žáky prvních tříd ze ZŠ Arbesova. Za návštěvu knihovny a účast ve vybraných lekcích získají knížku od spisovatelky Zuzany Barilové a ilustrátorky Markéty Vydrové. A všem prvňáčkům jabloneckých škol opět nabídneme k začátku školního roku barevný poukaz k bezplatné prvoregistraci.

Ze společného jednání se členy Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých v Jablonci nad Nisou vzešlo přání, nabídnout jak členům a přátelům této organizace, tak ostatním zájemcům jednou týdně veřejné čtení pod názvem Nasloucháme literatuře.

Knihovníci našeho regionální oddělení provedou probírku a revize fondů obecních knihoven, a to v Josefově Dole, Nové Vsi nad Nisou, Koberovech, Plavech a v Zásadě.

Na projekt Zajištění výkonu regionálních funkcí na Jablonecku požádáme o příspěvek ve výši 1 400 tisíc Kč. Je třeba navýšit mzdovou položku, zákonné odvody a položku určenou k nákupu nových knih do výměnného fondu. Krajský úřad plánuje otevřít diskusi o budoucím financování regionálních funkcí v Libereckém kraji. Vytvořil pracovní skupinu, do které přizval vedle dosavadních pověřených knihoven i zástupce obcí s rozšířenou

působností, aby se stanovila kritéria pro hodnocení plnění funkcí, přerozdělování finančních prostředků a posoudilo se, zda by pověřenými knihovnami mohli být i další knihovny.

Ing. Tatiana Kleknerová
ředitelka

V Jablonci nad Nisou 28. 2. 2023